

Διαρθρωτικές Αλλαγές

Ιούλιος 1998

Με τον όρο “διαρθρωτικές αλλαγές” εννοούμε παρεμβάσεις στη δομή της οικονομίας που αποβλέπουν στην αύξηση της παραγωγικότητας, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, στην ενίσχυση του παραγωγικού δυναμικού. Στις συνθήκες παγκοσμιοποίησης που βιώνουμε σήμερα, η αύξηση της παραγωγικότητας και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερία. Η σταθεροποίηση της οικονομίας, ο χαμηλός πληθωρισμός, η νομισματική και συναλλαγματική σταθερότητα, τα μικρά ελλείμματα, αποτελούν αναγκαία συνθήκη για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Όμως δεν αρκούν.

Η ελληνική οικονομία αντιμετωπίζει προβλήματα παραγωγικής και θεσμικής οργάνωσης και λειτουργίας. Ο ευρύτερος δημόσιος τομέας συνεχίζει να διακρίνεται από παραγωγή ελλειμμάτων, χαμηλή παραγωγικότητα και

έλλειψη φιλικής διάθεσης προς τον πολίτη. Οι αγορές, και ιδιαίτερα η αγορά εργασίας, διακρίνονται από έλλειψη ικανότητας προσαρμογής. Ο τραπεζικός τομέας και οι δημόσιες επιχειρήσεις έχουν σχετικά υψηλό κόστος λειτουργίας. Ο φορολογούμενος πολίτης αντιμετωπίζει χαμηλή ποιότητα προσφερόμενων υπηρεσιών ενώ καλείται να καλύψει, μέσω του προϋπολογισμού, τα χρέη πολλών δημοσίων επιχειρήσεων και τραπεζών υπό κρατικό έλεγχο. Ορισμένα ασφαλιστικά ταμεία απειλούνται με κατάρρευση και επιβιώνουν χάρη στις επιχορηγήσεις του προϋπολογισμού. Όλα αυτά δημιουργούν έλλειμμα ανταγωνιστικότητας στην ελληνική οικονομία.

Οι παρεμβάσεις μας μέχρι τώρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών ήταν περιορισμένες. Χρειάζονται ουσιαστικότερες τομές. Η ανάδειξη των ωφελειών από την ένταξή μας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση το 2001 υπαγορεύει την άμεση ανάληψη πρωτοβουλιών. Αν ενταχθούμε με έλλειμμα ανταγωνιστικότητας, η εγχώρια παραγωγή θα υποστεί μόνιμο πλήγμα. Η προσαρμογή της συναλλαγματικής ισοτιμίας της 14ης Μαρτίου ήταν μια

αναγκαία κίνηση για την εξασφάλιση ανταγωνιστικών συνθηκών. Για να έχει, όμως, μακροχρόνιες επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα συνοδεύτηκε από συγκεκριμένες διαρθρωτικές παρεμβάσεις που αποσκοπούν στη μόνιμη αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προβλημάτων της οικονομίας μας. Οι διαρθρωτικές αυτές παρεμβάσεις αποτελούν μια ολοκληρωμένη δέσμη δράσεων με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα.

Οι δράσεις αυτές είναι οι ακόλουθες :

Εργασιακές Σχέσεις

Οι αλλαγές που επιχειρούνται στις εργασιακές σχέσεις είναι αναγκαίες για την προσαρμογή της οικονομίας στο νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα. Η προσαρμοστικότητα της αγοράς εργασίας σε συνδυασμό με ένα σύνολο μέτρων αναβάθμισης του ανθρώπινου δυναμικού ενισχύουν την απασχόληση και συμβάλλουν στην πραγματική κατοχύρωση των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Το σχετικό νομοσχέδιο δόθηκε στη

δημοσιότητα και σύντομα θα συζητηθεί στη Βουλή για ψήφιση.

Κοινωνική Ασφάλιση

Η μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης θα πραγματοποιηθεί σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση περιλαμβάνει μέτρα εξυγίανσης και ορθολογικής λειτουργίας του συστήματος. Τα σημαντικότερα μέτρα αφορούν τη συγχώνευση επικουρικών ταμείων, την καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής, τον περιορισμό της σπατάλης στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, τη μερική απελευθέρωση της διαχείρισης των διαθεσίμων των πλεονασματικών ταμείων και τον περιορισμό της απασχόλησης ορισμένων κατηγοριών συνταξιούχων. Τα μέτρα αυτά, που προωθούνται με διάλογο, θα ενισχύσουν σε μεσοπρόθεσμη βάση τη βιωσιμότητα των ταμείων. Ο χρόνος που θα κερδηθεί θα χρησιμοποιηθεί για το σχεδιασμό μιας ριζικής μεταρρύθμισης του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης που θα διασφαλίζει τη μόνιμη βιωσιμότητά του και τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ των γενεών.

Μετοχοποιήσεις - Ιδιωτικοποιήσεις ΔΕΚΟ - Τραπεζών

Η μεγάλη και ισχυρή παρουσία του Κράτους σε παραγωγικούς τομείς της οικονομίας έχει αποδειχθεί ότι δρά ανασταλτικά στην αποτελεσματικότητα αυτών των τομέων. Μόνο επιχειρήσεις που λειτουργούν ανταγωνιστικά και ευέλικτα μπορούν να προχωρήσουν με ταχείς ρυθμούς στις απαραίτητες προσαρμογές. Για την επιτάχυνση της διαδικασίας του εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων απαιτείται επίσης σημαντική εισροή κεφαλαίων και επιχειρηματικής εμπειρίας.

Οι επιχειρήσεις πρέπει να έχουν τη δυνατότητα άντλησης κεφαλαίων με χαμηλό κόστος από το Χρηματιστήριο. Είναι ο μόνος τρόπος χρηματοδότησης των μεγάλων επενδύσεων εκσυγχρονισμού που απαιτούνται για την αναβάθμιση των υπηρεσιών που παρέχουν. Η πολιτική των μετοχοποιήσεων στοχεύει, σε συνδυασμό με άλλες παρεμβάσεις, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης των δημοσίων επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, στη διεύρυνση των δραστηριοτήτων τους και στην αύξηση της απασχόλησης. Με

τη μετοχοποίηση δεν μεταβάλλεται ο δημόσιος χαρακτήρας των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας ούτε αλλάζει η διοίκηση. Εισάγονται, απλά, ιδιωτικά κεφάλαια για επενδύσεις, εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη.

Όσες επιχειρήσεις και οργανισμοί δεν είναι στρατηγικής σημασίας για την οικονομία, όπως τα ΚΑΕ, ορισμένες τράπεζες μικρότερης σημασίας, και άλλες επιχειρήσεις υπηρεσιών, ιδιωτικοποιούνται πλήρως κατά 100%.

Για κάθε επιχείρηση έχουν σχεδιαστεί τα βήματα προετοιμασίας για τη μετοχοποίηση. Ήδη οι μεγαλύτερες μετοχοποιήσεις βρίσκονται στο τελικό στάδιο. Από τις υπόλοιπες προς μετοχοποίηση ΔΕΚΟ μόνο τρεις δεν έχουν προσλάβει χρηματοοικονομικό σύμβουλο γιατί δεν έχουν ολοκληρωθεί τα βήματα μετατροπής σε ΑΕ, ή συγχώνευσης. Επισυνάπτεται πίνακας με τις υπό μετοχοποίηση δημόσιες επιχειρήσεις, με ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα και τη μέθοδο μετοχοποίησης για κάθε μια από αυτές.

Εξυγίανση ΔΕΚΟ

Οι ελλειμματικές δημόσιες επιχειρήσεις αποτελούν βρόγχο για την οικονομία. Το κόστος της μη ανταγωνιστικής και ελλειμματικής λειτουργίας των επιχειρήσεων αυτών διαχέεται σε όλη την οικονομία με αποτέλεσμα τη μείωση της ανταγωνιστικότητας, ενώ το κοινωνικό σύνολο επιβαρύνεται με την κάλυψη των ελλειμμάτων.

Η πολιτική εξυγίανσης στοχεύει στη βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών, στην αναβάθμιση της ανταγωνιστικής λειτουργίας των επιχειρήσεων, και στην ελάφρυνση του κράτους από τα μεγάλα ελλείμματα. Πρόκειται για μια προσπάθεια που υλοποιείται μέσα από την εκπόνηση επιχειρησιακών σχεδίων και την υπογραφή συμβολαίων διαχείρισης. Καταρχήν προωθείται η λειτουργική αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων και η προσαρμογή της οργανωτικής τους δομής έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις σημερινές απαιτήσεις της οικονομίας, στην πραγματική ζήτηση και τον ανταγωνισμό. Επίσης, επιδιώκεται η

εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης πολιτικής με την εισαγωγή νέων οργανισμών προσωπικού και κανονισμών εργασίας. Τέλος, εφαρμόζονται σχέδια χρηματοοικονομικής εξυγίανσης και επενδυτικά προγράμματα εκσυγχρονισμού. Επισυνάπτεται πίνακας που δείχνει τη φάση υλοποίησης των προγραμμάτων εξυγίανσης της κάθε Δημόσιας Επιχείρησης.

Τα μέτρα εξυγίανσης αφορούν 48 επιχειρήσεις με 158.000 εργαζόμενους και ένα κύκλο εργασιών που υπερβαίνει τα 3,4 τρις δραχμές (περίπου 10% του ΑΕΠ). Έχουν ήδη εκπονηθεί 25 στρατηγικά και επιχειρησιακά σχέδια σε 15 ΔΕΚΟ ενώ βρίσκονται σε εξέλιξη άλλα πέντε. Τα ολοκληρωμένα σχέδια καλύπτουν 76.000 εργαζόμενους (περίπου το 50% του συνόλου). Έχουν επίσης ετοιμαστεί τρία συμβόλαια διαχείρισης.

Εξυγίανση της Αμυντικής Βιομηχανίας

Οι κρατικές αμυντικές βιομηχανίες παρουσιάζουν, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, προβλήματα χαμηλής παραγωγικότητας, υπεράριθμου προσωπικού, μη ανταγωνιστικού κόστους, διοίκησης που δεν μπορεί να λειτουργήσει με απαιτούμενη ευελιξία και αποτελεσματικότητα. Τα παραπάνω οδηγούν σε πολλές περιπτώσεις στην ανάγκη σημαντικής επιδότησης της λειτουργίας τους.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα των κρατικών αμυντικών βιομηχανιών είναι το υπεράριθμο προσωπικό που εκτιμάται συνολικά σε 1700 περίπου άτομα (ΠΥΡΚΑΛ : 600, ΕΒΟ : 500, ΕΑΒ : 300, ΕΛΒΟ : 300). Στη συντριπτική του πλειοψηφία πρόκειται για μη άμεσα παραγωγικό, κυρίως διοικητικό προσωπικό.

Οι ενέργειες που προωθούνται για την εξυγίανση των επιχειρήσεων αμυντικής βιομηχανίας είναι οι εξής :

- ◇ Ψήφιση νομοθετικής διάταξης που θα προβλέπει τη δυνατότητα σταδιακής μετάταξης υπεράριθμου προσωπικού στο χώρο της Άμυνας και της Δημόσιας Τάξης.
- ◇ Ολοκλήρωση επιχειρησιακών σχεδίων για τις τρεις βιομηχανίες (ΕΑΒ, ΕΒΟ, ΠΥΡΚΑΛ) καθώς και πρόσληψη διεθνούς συμβούλου για υποβολή προτάσεων αναδιάρθρωσης της αμυντικής βιομηχανίας. Τα επιχειρησιακά σχέδια της ΕΑΒ και ΕΒΟ έχουν ολοκληρωθεί ενώ της ΠΥΡΚΑΛ αναμένονται στο τέλος Ιουλίου. Ο διεθνής σύμβουλος θα προσληφθεί στη συνέχεια αφού οριστικοποιηθεί το αντικείμενο της εργασίας του με δεδομένη την ύπαρξη των επιχειρησιακών σχεδίων.
- ◇ Προώθηση ορισμένων ρυθμίσεων από το Υπουργείο Οικονομικών που απαλλάσσουν τις εταιρίες από οικονομικά βάρη και βελτιώνουν την οικονομική κατάσταση. (Διαγραφή οφειλών ΠΥΡΚΑΛ προς ΙΚΑ, μετοχοποίηση οφειλών ΠΥΡΚΑΛ προς ΟΑΕ, ανάληψη δανειακών υποχρεώσεων ΕΑΒ κλπ).

Συμπερασματικά, απαιτείται να προωθηθεί σύντομα η αναδιάρθρωση των εταιριών με έμφαση στη μείωση του πλεονάζοντος προσωπικού, τη βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας τους, τη δραστηριοποίηση στις διεθνείς αγορές και σε εμπορικούς τομείς. Παράλληλα, θα πρέπει να επιταχυνθεί η ροή παραγγελιών αμυντικού υλικού από το ΥΕΘΑ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΟΧΟΠΟΙΗΣΕΩΝ- ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Α. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

ΟΝΟΜΑ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ	ΕΠΙΚΡΑΤΕΣΤΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟΣ	ΦΑΣΗ ΜΕΤΟΧΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ
ΕΛΛ.ΠΕ	404	6/98	20%	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΡΥΘΜΙΣΗ
ΚΑΕ	418	7/98	ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΤΟΥ 80% ΜΕΣΩ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ	ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ	ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΟΤΕ	22741	9/98	ΠΡΟΣΘΕΤΟ 15-20%	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΦΑΚΕΛΟΥ ΓΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΕΘ	333	10/98	ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΔΥΟ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ/ ΜΕΤΟΧΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΕΧΕΙ ΠΡΟΣΛΗΦΘΕΙ Ο ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΜΕΛΕΤΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ
ΑΕΔΙΚ	184	11/98	ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΠΑΛΙΑΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ/ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ	ΕΧΕΙ ΠΡΟΣΛΗΦΘΕΙ Ο ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΡΥΘΜΙΣΗ
CATERING	1077	11/98	ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΟΥ 25% ΜΕΣΩ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ	ΕΧΕΙ ΠΡΟΣΛΗΦΘΕΙ Ο ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΡΥΘΜΙΣΗ
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ	100	12/98	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ HOLDING/ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΓΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ ΤΩΝ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ	ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ HOLDING	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΡΥΘΜΙΣΗ
ΕΥΔΑΠ	4745	3/99	ΙΔΡΥΣΗ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΟΧΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΧΕΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ Η ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΜΕΤΟΧΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΡΥΘΜΙΣΗ
ΟΥΘ&ΟΑΘ	616	5/99	ΙΔΡΥΣΗ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΟΧΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ Η ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ/ ΠΡΩΤΟΣ ΕΝΙΑΙΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31.12.98	ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΟΔΙΕ	294	6/99	ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΑΕ/ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ	ΕΧΕΙ ΠΡΟΣΛΗΦΘΕΙ Ο ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΜΕΛΕΤΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ
ΟΛΘ	797	6/99	ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΣΕ ΑΕ/ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΕΩΣ 49%	ΕΧΕΙ ΣΥΝΤΑΧΘΕΙ ΤΟ ΠΛ ΓΙΑ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ	ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΟΛΠ	2160	9/99	ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΣΕ ΑΕ/ ΜΕΤΟΧΟΠΟΙΗΣΗ ΕΩΣ 49%	ΕΧΕΙ ΣΥΝΤΑΧΘΕΙ ΤΟ ΠΛ ΓΙΑ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ	ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

B. ΤΡΑΠΕΖΕΣ					
ΤΡΑΠΕΖΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1555	4/98	ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΣΩ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ	ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ - ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΡΗΤΗΣ	1458	7/98	ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΣΩ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΡΥΘΜΙΣΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	584	7/98	ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΣΩ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ	ΔΗΜΟΣΙΕΥΕΤΑΙ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ	ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΙΟΝΙΚΗ	4097	8/98	ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΣΩ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ	ΔΗΜΟΣΙΕΥΕΤΑΙ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ	ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ